

Hlinsko

Kraj: Pardubický

Správní obvod: Hlinsko

Nadmořská výška: 580 m n. m.

Počet obyvatel: 9 379

Adresa URL: www.hlinsko.cz

Okres: Chrudim

GPS souřadnice: 49.762132N, 15.907557E

První pís. zmínka: 1349 (673 let)

PSČ: 539 01

Památky a zajímavosti Hlinsko

Asi nejvýznamnější historickou památkou je památková rezervace lidové architektury Betlém Hlinsko, která byla vyhlášena v roce 1995. Důvodem bylo zachování jedinečného urbanistického celku roubených chalup drobných řemeslníků ve středu města, které zde byly postaveny ve druhé polovině 18. století.

Dříve to byla městská čtvrť, kde bydleli zejména hrnčíři a tkalci. V roce 1989 se podařila zachránit alespoň část objektů, od tohoto roku je Betlém součástí Souboru lidových staveb Vysočina. V domku čp. 561 našlo nové sídlo Turistické informační centrum Hlinsko s podkrovní expozicí dřevěných hraček z Hlinecka s názvem Příběh dřevěné panenky.

Poblíž je rodný domek akademického sochaře Karla Lidického, jehož dílo mohou návštěvníci obdivovat v městské galerii.

Mezi další významné památky ve městě Hlinsko patří barokní kostel Narození Panny Marie postavený hrabětem Štěpánem Vilémem Kinským v letech 1730–1745 na místě, kde již dříve stál dřevěný kostel zmiňovaný už v roce 1350. Kostelní věž byla vezděna do novostavby. Zvon na této věži svolává věřící od roku 1520 a chloubou svatostánku je i křtitelnice z roku 1628.

Stará radnice je původně nízká stavba v barokním stylu a sloužila pro potřeby radních. Nacházela se zde i šatlava. Radnici vystavěl stavitel Václav Sitta. Na pilířích ve štítě jsou umístěny busty M. Tyrše a J. Fügnera (zakladatele Sokola) a na "zrcadlech" sloupků plastiky mistra Jana Husa a Jana Žižky. Nyní slouží jako restaurace.

Nejstarší stavbou v Hlinsku je tvrz postavená roku 1413, v 16. století byla užívána jako královská celnice. V roce 1874 zde bylo nalezeno 400 českých grošů z období Václava III. Dnes je prosté patrové stavení užíváno jako evangelický sbor.

Ježdíkův dům je významnou stavbou v Hlinsku. Vybudován byl v roce 1904 podle projektu významného českého architekta Ladislava Skřivánka. Sgrafita, která ho zdobí, jsou dílem ak. malíře Ladislava Nováka a znázorňují výjevy z české a hlinecké historie.

Další památkou je kostel sv. Petra a Pavla v Chlumu. V sakristii kostela, vystavěného na konci 17. století, je doložen zvon z roku 1802 s nápisem v cyrilici. Dřevěná zvonice u kostela je z počátku 19. století. Židovský hřbitov je z roku 1904 a patří k nejmenším u nás. Židovský synagoga z roku 1907 v novorománském stylu byla adaptována na městské muzeum.

Matulova vila – Vilu projektoval architekt Ladislav Skřivánek pro Jiřího Matulu, majitele místních žulových lomů. Na okraji Hlinska, v blízkosti vlakového nádraží, tak v letech 1924–1925 vzniklo unikátní architektonické dílo zdobené po celé ploše sgrafity a žulovými prvky. Vila je nyní v soukromém vlastnictví.

